

Åpent brev til Riksadvokaten

Fra statsstipendiat Sverre Hartmann

Fra august ifjor offentliggjorde jeg en artikkelserie i Aktuelt, i første rekke med sikte på å belyse — på grunnlag av hittil ukjent primærmateriale — de norske remilitariseringsbestrebelse i okkupert Nord-Norge etter konge og regjerings avreise — frem til annen halvpart av oktober 1940.

Som et ledd i bakgrunnsdokumentasjonen offentliggjorde jeg også et bekreftet tysk dokument av 12. juni 1940 som refererte en avtale inngått dagen før, og hvis hovedpunkt gjengav den avtale som vår forsvarssjef, general Ruge, ifølge sitt eget brev av 23. juni 1940 til Administrasjonsrådet (i Riksarkivet) inn gikk med den tyske overkommando, og hvorefter de norske styrer i Øst-Finnmark ble stillet under tysk overkommando. Dette forhold har jeg forøvrig allerede dokumentert for 19 år siden. Den såkalte Narvik-avtale er derfor bare et helt underordnet point, men foreligger selvfølgelig i og med at vi har general Ruges egne ord for det. At den historisk sakkyndige ikke har oppdaget det, unnskylder ikke Dem, herr riksadvokat, idet De har alle dokumenter og har hatt anledning til å studere nøyaktige analyser av problemet.

Riksadvokaten lot igår, den 28. april, meddele offentligheten at den efterforskning De via statsadvokat Vikør innledet den 4. september 1970 (og der sakens dokumenter ble ekspedert fra politiet ultimo november), «ikke har gitt grunnlag for å innlede straffeforfølgning mot noen. Heller ikke har påtalemyndigheten funnet tilstrekkelig grunn til å

relse mortifikasjonssak, selv om endel av de beskyldninger som er fremsatt, vel kan sies å være ærerørige».

Eftersom herr Riksadvokaten har funnet seg beføyet til å uttale at der fra min side skal

Advokat Sverre Hartmann, statsstipendiat i historie.

være fremsatt ærerørige beskyldninger, må jeg betrakte meg selv om injuriert av herr Riksadvokaten sålenge De ikke ha dokumentert Deres generelle påstand. Hverken jeg eller noen annen har vært siktet, men nok mistenkeliggjort. Det har overhodet ikke vært foretatt noen form for rettslig efterforskning, hvilket ble advisert i september under statsadvokat Vikørs fremtreden i Dagsrevyen i Fjernsynet.

Når nu saken er besluttet

henlagt, forekommer det meg lite korrekt at De attpåtil oppkaster Dem som dommer i historiske spørsmål, istedenfor å begrense Dem til den rent formelle behandling som her hadde vært på sin plass. Under disse omstendigheter må jeg be Dem, herr Riksadvokat, om *innen en uke fra dato* å fremlegge for offentligheten, gjennom de samme kanaler som ble benyttet igår, en presis og begrunnet påvisning av hvilke angivelige beskyldninger som jeg skal ha fremsatt og som kan sies å være ærerørige.

De opplyser at man ved igangsettelse av efterforskning ønsket å få klarlagt om — og eventuelt i hvilken utstrekning — de påståtte nye og sensasjonelle opplysninger kunne antas å ha rettslig betydning f. eks. i relasjon til landsevikoppgjøret, hvilket ble påstått fra enkelte hold.

Da statsadvokat Vikør instruerte politiet, ble denne begrunnelse ikke gitt. Kan herr Riksadvokaten ansees berettiget til å gripe inn i offentliggjørelsen av et historisk materiale med politietefterforskning under påberopelse av bl.a. de eventuelle konsekvenser av forskningsresultatene for et rettsoppgjør.

Selvfølgelig kan herr Riksadvokaten, når han lyster, vurdere et hvilket som helst historisk og rettslig materiale. Men jeg tillater meg å be Dem opplyse offentlig hvilken hjemmel De har for å aksjonere med eller uten siktelse på den måte som er skjedd. Det dreier seg om et såvidt alvorlig spørsmål som om herr Riksadvokatens kompetanse.